

Collegebesluit

Portefeuillehouder	Dijksterhuis	Advies De Raad	Geen
Collegebehandeling	Agendastuk	Datum behandeling college	01-10-2024
Opsteller	Marjolein van Steen	Zaaknummer	1939953
Onderwerp	Ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland West		

Samenvatting:

In Hoogland-West, het landelijk gebied ten westen van Hoogland en Amersfoort gebeurt veel. Het gebied heeft een grotendeels agrarisch karakter, kent veel natuur- en cultuurhistorische waarden en is ook een belangrijk gebied voor recreanten uit de stad en de omgeving. Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 geeft een duidelijk kader voor ontwikkelingen die (gaan) plaatsvinden in het gebied, zodat de verschillende functies in het gebied beter samengaan, de (landschappelijke) kwaliteit wordt versterkt en het karakter van het gebied behouden blijft.

Het college besluit:

1. Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland West 2025-2030 vast te stellen;
2. Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland West 2025-2030 voor een ieder ter inzage te leggen gedurende 6 weken.

Collegevoorstel

Datum 1 oktober 2024
Opsteller Marjolein van Steen
Zaaknummer 1939953
Onderwerp Ontwerp Omgevingsprogramma
Hoogland-West 2025-2030

Beslispunten:

Het college besluit:

1. Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 vast te stellen;
2. Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 voor een ieder ter inzage te leggen gedurende 6 weken.

Aanleiding

Hoogland-West, het buitengebied ten westen van Hoogland en Amersfoort is in beweging. Op verschillende thema's en op verschillende schaalniveaus zijn er opgaven, knelpunten en ambities voor het gebied.

De verschillende opgaven spelen zowel op de lange als op de korte termijn. Terwijl er verschillende langetermijntrajecten lopen, zoals de transitie in het landelijk gebied (Utrechts Programma Landelijk Gebied) en flinke (woning-)bouw rondom het gebied (Groen Groeit Mee), zijn er ook vraagstukken die op de korte termijn om actie vragen. Bijvoorbeeld de huidige en nog groeiende recreatieve druk, de knelpunten tussen recreatief verkeer en overig verkeer, ruimtevragers vanuit het stedelijk gebied, zoals de islamitische begraafplaats en de initiatieven voor vrijkomende agrarische bebouwing.

Om richting te geven aan de ontwikkelingen in het gebied, is zowel in het plan van aanpak Hoogland-Kattenbroek (2021/2022), als in de Omgevingsvisie Gezond Samenleven opgenomen dat er voor Hoogland-West een omgevingsprogramma moet komen.

Vorig jaar is het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West (1826234) aangeboden aan het college. Besluitvorming is toen aangehouden, opdat verschillende zaken konden worden aangepast. Ook was het nodig om nader te onderzoeken of er voor de uitvoeringsagenda, als onderdeel van het Omgevingsprogramma Hoogland-West voldoende capaciteit en financiële dekking aanwezig is.

Beoogd effect

Het ontwerp-Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 geeft een duidelijk kader voor ontwikkelingen die (gaan) plaatsvinden in het gebied. Opgaven en kansen zijn in het omgevingsprogramma vertaald naar doelstellingen en concrete projecten voor de komende 5 jaar. Zodat de verschillende functies in het gebied beter samengaan, de (landschappelijke) kwaliteit wordt versterkt en het overwegend agrarische karakter van het gebied behouden blijft.

Argumenten

1.1 Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 geeft een duidelijk kader voor ontwikkelingen in het gebied.

Hiermee wordt de gemeente in staat gesteld meer regie te nemen op de ontwikkelingen in het gebied. Het geeft grip op de veranderingen, zodat het overwegend agrarische karakter van Hoogland-West behouden blijft. Het gebied wordt gekoesterd. Daarom wordt ingezet op behoud van de bestaande waarden en het versterken van kwaliteiten voor de bewoners en gebruikers (mens en dier).

Door autonome ontwikkelingen gaan er veranderingen in Hoogland West plaatsvinden. Deze veranderingen in het gebied dragen bij aan, of conflicteren in ieder geval niet met de volgende doelen:

1. Het versterken van de kwaliteiten van het landschap en de natuur;
2. Het bieden van ruimte aan kringloop- en natuurinclusieve landbouw;
3. Het behoud van een prettig en aantrekkelijk woonklimaat;
4. Het beter opvangen van recreanten uit met name omliggende wijken;

1.2 De acties en projecten van de uitvoeringsagenda (onderdeel van het omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030) zorgen er gezamenlijk voor dat er actief gewerkt wordt aan de kwaliteit van het gebied.

De acties en projecten van het uitvoeringsprogramma zijn gestructureerd aan de hand van de volgende vijf thema's:

1. Balans, beheer, toezicht en handhaving
2. Landbouw en innovatie
3. Verkeersveiligheid voor mens en dier
4. Natuur, landschap en cultuurhistorie
5. Recreatie en beleving

Per actie wordt een korte beschrijving gegeven van de beoogde doelen, de trekker(s), belangrijke stakeholders voor samenwerking en een globale inschatting van de kosten. Sommige projecten kunnen direct in gang worden gezet, andere worden samen met bewoners, eigenaren en ondernemers voorbereid en uitgewerkt. Projecten waarvoor de gemeente aan de lat staat, maar waarvoor op dit moment geen middelen beschikbaar zijn, zijn grijs gemarkeerd.

De projecten in het uitvoeringsprogramma lopen van de periode 2025 tot en met 2030. Er is geen specifieke planning per project opgenomen in de uitvoeringsagenda. In plaats daarvan wordt de agenda jaarlijks geëvalueerd. Er wordt dan gekeken welke projecten in gang zijn gezet, reeds zijn voltooid en of de uitvoering op schema ligt. Op basis van de evaluatie kan er worden bijgestuurd.

1.3 Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 bundelt informatie vanuit verschillende beleidstrajecten en de daarmee samenhangende participatie.

Op verschillende schaalniveaus wordt er over Hoogland-West gesproken en vanuit verschillende beleidstrajecten wordt er met bewoners en gebruikers van Hoogland-West gesproken. Door de grote transitie in de leefomgeving buitelen allerlei ontwikkelingen over elkaar heen. De basis voor het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 wordt gevormd door een gebiedsanalyse en input vanuit:

1. de rapporten die zijn opgesteld in het kader van het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort;
2. lopende ruimtelijke ontwikkelingen/ initiatieven vanuit het gebied onder andere in het kader van Vrijkomende Agrarische Bebouwing;
3. verschillende participatietrajecten met betrekking tot het gebied: Sessies 'Met de raad de boer op' (2019), Stakeholderbijeenkomst Landelijk Gebied (2020), Bijeenkomst Dorpsbelangen Hoogland Publiek Debat (2021), Sterke aandachtspunten uit het Plan van Aanpak Hoogland tav het buitengebied (2021/2022), Wind op Isselt (2022), Islamitische begraafplaats (2023/2024).

Het omgevingsprogramma geeft een gebalanceerd toekomstbeeld en laat zien dat verschillende belangen zorgvuldig zijn afgewogen.

2.1 Met een zorgvuldige participatie kan een afgewogen besluitvorming plaatsvinden.

Door het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 ter inzage te leggen, kunnen alle bewoners en de gebruikers van het gebied kennis nemen van het programma. Iedereen wordt daarbij de mogelijkheid geboden om een reactie te geven. De inspraakreacties kunnen aanleiding geven om het omgevingsprogramma op punten te wijzigen.

Kanttekeningen

1.1 Verschillende beleidstrajecten op hoger schaalniveau zijn nog niet afgerond.

Ondanks dat het Nationaal Programma Landelijk Gebied door het huidige kabinet is geschrapt (september 2024), werkt de provincie Utrecht door aan een gebiedsgerichte aanpak om de natuur te herstellen en het stikstofprobleem aan te pakken binnen het Utrechts Programma Landelijk Gebied. Daarnaast wordt een samenwerking opgetuigd met de gemeenten Soest en Baarn en de provincie voor het gehele poldergebied tussen de kernen Soest, Baarn en Amersfoort om groen mee te laten groeien met de verstedelijking, binnen het programma

Groen Groeit Mee. Door nu het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 vast te stellen, wordt het lokale toekomstbeeld geduid en kan het daarmee als input dienen voor de gebiedsgerichte aanpak vanuit het Utrechts Programma Landelijk Gebied en Groen Groeit Mee.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van het omgevingsprogramma. Het omgevingsprogramma geeft richting aan een natuurinclusief-, klimaatbestendig en daarmee toekomstgericht gebied.

Financiën

De doorvertaling van de essentie van het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 heeft geen directe financiële gevolgen. Immers moet dat vorm krijgen via de toetsing van nieuwe ontwikkelingen in het gebied en doorwerking in beheerplannen.

Het uitgangspunt is dat de in het uitvoeringsagenda opgevoerde acties en projecten zo veel mogelijk ondergebracht worden bij (publieke en/of private) bestaande of toekomstige projecten en programma's, waarbij 'werk met werk' gemaakt wordt. De financiële vraagstukken voor de gemeente worden binnen de bestaande budgetten van projecten en programma's in de gemeentebegroting gedekt. Voor verschillende projecten is er een toezegging gedaan voor middelen vanuit provincie Utrecht, het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie en tot slot het Rijk, omdat deze projecten bijdragen aan de doelen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Ondanks het schrappen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied, worden deze middelen wel uitgekeerd.

Risicoparagraaf

Het Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 moet verbinding krijgen met andere omgevingsprogramma's en worden door-vertaald in beheerplannen. De condities waaronder een ontwikkeling kan plaatsvinden dient een plek te krijgen in anterieure overeenkomsten en het omgevingsplan. Daar moet het echter niet bij blijven; er dient ook vanuit de gemeente actief ingezet te worden op de acties en projecten zoals benoemd in de Uitvoeringsagenda. Dit vraagt doorlopend capaciteit en inzet voor in ieder geval de komende vijf jaar (looptijd van het programma). De capaciteit is toegezegd binnen de portfolioraad.

Ook moet er steeds afstemming plaatsvinden met andere gebiedsprocessen en gekeken worden of er mogelijkheden zijn om de verschillende ambities te agenderen, zodat met buurgemeenten, waterschap en/of provincie en de gebiedspartijen samengewerkt kan worden aan de opgaven. Er bestaat op het moment een goed netwerk.

Communicatieboodschap

In Hoogland-West, het landelijk gebied ten westen van Hoogland en Amersfoort gebeurt veel. Het gebied heeft een grotendeels agrarisch karakter, kent veel natuur- en cultuurhistorische waarden en is ook een belangrijk gebied voor recreanten uit de stad en de omgeving. Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030 geeft een duidelijk kader voor ontwikkelingen die (gaan) plaatsvinden in het gebied, zodat de verschillende functies in het gebied beter samengaan, de (landschappelijke) kwaliteit wordt versterkt en het karakter van het gebied behouden blijft.

Participatie

Starten voor de start

Bij het opstellen van dit omgevingsprogramma is gebruik gemaakt van de inbreng van zowel inwoners, belanghebbenden en de gemeente. Deze inbreng is opgehaald tijdens een aantal interviews met betrokkenen, tijdens de bewonersavond op 19 december 2022 in café De Plank en de resultaten zijn benut van de verschillende gesprekken tussen de gemeente, bewoners en andere gebiedspartijen die tussen 2019 en 2024 zijn gevoerd.

Vervolgstappen

Na vaststelling van het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030, wordt het programma gepubliceerd en voor iedereen 6 weken ter inzage gelegd. De zienswijzen en de gemeentelijke reacties daarop worden in een zienswijzennota gebundeld. Het ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West wordt met de eventuele wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzennota, voorgelegd aan het college ter vaststelling. Vervolgens wordt de raad gevraagd om wensen en bedenkingen ter kennis te brengen aan het college. Het ontwerp

Omgevingsprogramma Hoogland-West wordt als definitief aangemerkt als er geen wensen en bedenkingen worden ingediend.

Bijlage:

Ontwerp Omgevingsprogramma Hoogland-West 2025-2030